

# VERKSAMHETSPLAN 2018

Friluftsförbundet Region Mitt



## Innehållsförteckning

VERKSAMHETSPLAN 2018.....	3
SAMMANFATTNING .....	3
INLEDNING .....	5
Natur och friluftsliv för alla.....	5
FRILUFTSFRÄMJANDETS MODELL .....	5
FRILUFTSFRÄMJANDETS ÖVERGRIPANDE STRATEGI & MÅL 2020 .....	6
Strategiskt ramverk.....	6
Friluftsförändringens nationella inriktningsmål (kvalitativa mål) 2018.....	6
Friluftsförändringens kvantitativa nationella Mål 2018.....	7
REGION MITTS ÖVERGRIPANDE MÅL 2018/2020 .....	7
REGIONENS STRATEGI OCH UPPDRAG .....	8
Övergripande strategi för Region Mitt.....	8
Regionens uppdrag.....	9
VERKSAMHETEN .....	10
Utbildningsteam och arbetsgrupper .....	10
Medlemsantal.....	12
Kursledare och UTBILDNINGSORGANISATION .....	13
Utvecklingsverksamhet och projekt.....	13
Samverkan .....	15
Kommunikation.....	16
EKONOMI/ADMINISTRATION – RESURSER OCH STÖD.....	17
Administration .....	17
Ekonomi .....	18
DEMOKRATI.....	19
Årsmöte .....	19
Styrelsemöten och styrelsen.....	19
BIDRAGSGIVARE OCH SAMARBETSPARTNERS.....	20

## VERKSAMHETSPLAN 2018

Verksamhetsplanen utgör basen för den operativa verksamheten för Friluftsrämjandet Region Mitt, och beskriver våra övergripande syften med verksamheten, mål och aktiviteter för 2018. Vår verksamhetsplan är en del av hela Friluftsrämjandets planering för 2018 och arbetet mot strategi 2020 samt vår vision.

I tillägg till verksamhetsplanen finns vårt budgetdokument som är ett separat dokument. Budget 2018 är en ekonomisk beskrivning av verksamheten och beskriver vilka ekonomiska resurser som finns, hur dessa prioriteras/ används och vilka ramar vi satt för vår ekonomi.

## SAMMANFATTNING

Friluftsrämjandet Region Mitt har de senaste åren arbetat hårt för möjligheten att kunna använda projekt som verksamhetsutvecklingsmetod, och nu får vi möjlighet att göra det. Allmänna Arvsfonden beslutade under 2017 att bevilja vår ansökan gällande projektet Let's Get Out. Det innebär att vi i september kunde anställa en projektledare som ska genomföra våra planer och därmed också uppfylla de mål vi satt samt utveckla och starta upp ny verksamhet i regionen.

Utöver detta kommer vi också att sätta igång med ytterligare en verksamhetsutvecklingsmetod som kallas Skogsmulle i förskolan. Detta innebär att vi kommer erbjuda pedagoger från skolor runtom i vår Region att få en utbildning för att kunna ha barnen ute i den miljö vi alla mår bäst i. Utbildningen är anpassad efter läroplanen och de mål som ska uppfyllas.

Grundtanken inför arbetet med verksamhetsplaneringen inför 2018 är att fortsätta föregående års arbete med att skapa en likartad struktur och arbeta mot samma övergripande mål för både riksorganisation och regioner, med målet att sträva efter "ett Friluftsrämjandet". Därför har arbetet 2018 genomförts i samma mall som förhoppningsvis i år även ska användas av allt fler lokalavdelningar.

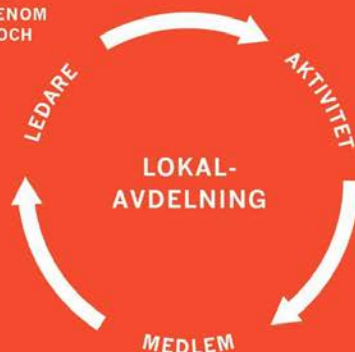
Tanken är att långsiktigt verka för "ett Friluftsrämjandet" som strävar mot samma mål, samma övergripande struktur och som arbetar ihop. Det är då som vi kan bidra till folkhälsa, livsglädje och en hållbar och tillgänglig friluftsmiljö, och därmed bidra till ett bättre Sverige, präglat av hållbarhet och mångfald.

## VÅRT BIDRAG TILL ETT BÄTTRE SVERIGE

5. VILKET LEDER TILL:

**FOLKHÄLSA, LIVSGLÄDJE  
OCH TILLGÄNGLIG FRILUFTSMILJÖ**

4. OCH SKAPAR GODA FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR MER FRILUFTSLIV, GENOM FLER LEDARE, FLER AKTIVITETER OCH FLER MEDLEMMAR:



3. VI INSPIRERAR, LEDER OCH STÖTTAR VARANDRA FÖR:

**ETT HÅLLBART FRILUFTSLIV FÖR ALLA**

2. VI MÖTER GENOM VÅR IDEELLA KRAFT, SOM FINNS I HELA SVERIGE SEDAN 1892:

**95 000**  
MEDLEMMAR

**7000**  
LEDARE

**320**  
LOKALAVDELNINGAR

**6**  
REGIONER

**500**  
SKOLOR OCH FÖRSKOLOR

**200**  
KURSLEDARE I FRILUFTSAKADEMIN

1. VI UTGÅR FRÅN NÅGRA AV VÅRA STÖRSTA SAMHÄLLSUTMANINGAR:

**RÖRELSE MÅNGFALD HÅLLBARHET DEMOKRATI**

## INLEDNING

### NATUR OCH FRILUFTSLIV FÖR ALLA

Friluftsförbundet Region Mitt är en regional aktör som bidrar till förverkligandet av Sveriges nationella mål för friluftspolitiken. Syftet är att stödja människors möjligheter att vara i naturen och utöva friluftsliv, med allemansrätten som grund.

Riksdagen har satt upp 10 mål för friluftspolitiken som tillsammans bidrar till detta:

1. Tillgänglig natur för alla.
2. Starkt engagemang och samverkan för friluftslivet.
3. Allemansrätten – värna och sprida kunskap.
4. Tillgång till natur för friluftsliv.
5. Attraktiv tätortsnära natur.
6. Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling.
7. Skyddade områden som resurs för friluftslivet.
8. Ett rikt friluftsliv i skolan.
9. Friluftsliv ger god folkhälsa.
10. God kunskap om friluftslivet.

### FRILUFTSFRÄMJANDETS MODELL

Friluftsförbundet Region Mitt verkar i en helhet där lokalavdelningar, regioner och riksorganisation arbetar tillsammans. Friluftsförbundet har till ändamål att främja en aktiv fritid genom skidåkning och annat friluftsliv och därigenom verka för folkhälsa och livsglädje. Föreningens modell för att bidra till ett bättre Sverige sammanfattas i bild på föregående sida och med orden nedan.

1. Vi utgår från några av vår tids största samhällsutmaningar.
2. Vi möter genom detta vår ideella kraft som finns i hela Sverige.
3. Vi inspirerar, leder och stöttar varandra mot ett hållbart friluftsliv för alla
4. Verksamheten bedrivs främst i våra lokalavdelningar. Regionernas uppdrag är att stötta lokalavdelningarna och säkerställa utbildningen av våra ledare.
5. Vi verkar mot gemensamma mål (fler ledare, fler aktiviteter, fler medlemmar) vilket leder till: Folkhälsa, livsglädje och tillgänglig friluftsmiljö.

## FRILUFTSFRÄMJANDETS ÖVERGRIPANDE STRATEGI & MÅL 2020

### Strategiskt ramverk

Friluftsförbundet verksamhet och allt vi gör ska följa våra stadgar och vara i linje med vårt strategiska ramverk.

Friluftsförbundet strävar efter att skapa **folkhälsa, livsglädje, och en tillgänglig friluftsmiljö** och på så sätt vill vi vara med och bidra till ett bättre Sverige. Vi är en ideell organisation som verkar (främst) genom ledarledda aktiviteter inom friluftsliv.

Vi står för ett hållbart friluftsliv för alla, och det sätter särskilt stora krav på oss när det gäller hållbarhet och mångfald. **Hållbarhet** skall ses ur ett **socialt** (människor och folkhälsa, sammanhållning/demokrati, trygghet och lärande), **ekologiskt** (Naturvård, biologisk mångfald, tillgänglighet, giffri miljö, och klimatet) såväl som **ekonomiskt** perspektiv (Ekonomi i balans, forskning/utveckling och hållbara produktions- och konsumtionsmönster). **Mångfald** skall ses ur ett perspektiv av gender, ålder, mångkultur, sexuell läggning, funktionella förutsättningar, socioekonomiska förutsättningar och åsikter.

Friluftsförbundet är religiöst och partipolitiskt oberoende. Vi verkar tillsammans genom alla delar av organisationen mot **"ett Friluftsförbundet"**.

### Friluftsförbundets nationella inriktningsmål (kvalitativa mål) 2018

Riksorganisationens inriktningsmål beskriver ett antal fokusområden och sätter den övergripande riktningen. Inriktningsmålen för 2018 är:

#### Leda:

- **Ett Friluftsförbundet** – fortsätta knyta ihop organisationen och hjälpas åt över alla gränser.
- **Fokusera på våra övergripande mål** – nationellt, regionalt och lokalt – genom gemensam verksamhetsplanering och uppföljning.
- **Värderingar och mission** - hela organisationen ska genomsyras av våra värderingar och verka för vår mission och vårt bidrag till ett bättre Sverige.
- **Inspirera, leda och stötta den ideella kraften** .

#### Fokusera:

- Fortsatt fokus på **Folkhälsa** (stärka vår kompetens och position). Barn och ungas hälsa styrt av ett mångfaldsperspektiv. Tydliggöra vår samhällsnytta.
- Stärka förutsättningarna för våra ledare genom att ta fram och besluta om förslag om framtiden för **Friluftsakademien**, samt att inleda genomförandet.
- Demokrati – **Riksstämman** som höjdpunkt på vår demokratiska process.
- **Strategi 2022** – ny plattform för åren bortom 2020.

**Vidareutveckla:**

- Fortsätta **digitaliseringen** av Friluftsförbundet, med användarupplevelsen för ideella och de övergripande målen i särskilt fokus.
- Vidareutveckla **Friluftsförbundet i skolan och förskolan**.
- Fortsätta att slå vakt om **Allemansrätten** och vår **ungdomsverksamhet**.
- Fortsatt **ledar- och medlemstillväxt** och aktivering – med särskilt fokus på lojalitet.
- Fortsatt utveckling av vår utvecklingsverksamhet med **mångfald** i fokus genom finansiering, projektverksamhet och ut i organisationen.
- Stärka **finansieringen** för Friluftsförbundet – genom hela organisationen.

**Friluftsförbundets kvantitativa nationella Mål 2018**

För att utvecklas åt samma håll så har Friluftsförbundet satt konkreta och mätbara mål för 2018 som ett komplement till de kvalitativa målen. De övergripande kvantitativa målen är:

**Antal ledare – fler ledare kan leda fler deltagare och fler aktiviteter.**

Nå mer än 9400 ledarkompetenser.

**Antal aktivitetstimmar – fler aktivitetstimmar leder till folkhälsa.**

Nå mer än 10,4 miljoner aktivitetstimmar.

**Antal medlemmar – fler deltagare leder till folkhälsa och livsglädje.**

Växa medlemsantalet för att uppnå minst 99 000 medlemmar.

Som stöd till de övergripande målen finns också mål för Varumärkeskännetecken, Attraktivitet (lojalitet) för våra huvudmålgrupper, Insamlade medel, Omsättning samt en Hållbar och tillgänglig friluftsmiljö. Mer info om detta finns i Riks verksamhetsplan 2018.

**REGION MITTS ÖVERGRIPANDE MÅL 2018/2020****Antal ledare – fler ledare kan leda fler deltagare och aktiviteter.**

- Nå en femprocentig ledartillväxt, vilket innebär att vi har mer än 934 ledarkompetenser 2020.
- För 2018 har vi satt målet om 820 ledarkompetenser.

**Antal aktivitetstimmar – fler aktivitetstimmar leder till folkhälsa**

- *För att kunna arbeta i linje med riksorganisationens intentioner gällande aktivitetstimmar behöver Region Mitt arbeta mer aktivt med stötta lokalavdelningarna för en mer fullständig och likartad rapportering. Målet för 2018 blir därför att få samtliga lokalavdelningar att registrera sina aktiviteter samt att slutrapportera dem på ett likartat sätt. Vi behöver också få systemstöd för statistik på regional nivå.*

**Antal medlemmar – fler deltagare leder till folkhälsa och livsglädje**

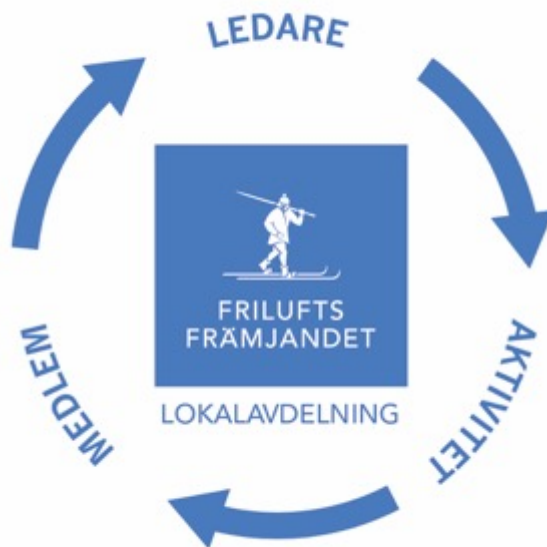
- *Vi vill öka medlemsantalet med cirka fyra procent per år för att uppnå minst 8 633 medlemmar 2020 (2016: 7 448).*
- *För 2018 har vi satt målet om 7 700 medlemmar vilket innebär en ökning på 4 % jämfört med 2017. Det viktigaste målet är dock inte siffran utan att vi går framåt och faktiskt ökar i medlemsantal och behåller våra befintliga medlemmar.*

## REGIONENS STRATEGI OCH UPPDRAG

### Övergripande strategi för Region Mitt

Friluftsförbundet Region Mitt arbetar kontinuerligt för att vara en positiv och enande kraft i Region Mitt. Det gör vi framförallt genom att arbeta med att:

- Rekrytera, utveckla och behålla ledare som kan skapa nya äventyr, leda aktiviteter och ta med fler ut i Friluftslivet. (för att dela vår kunskap och passion för friluftsliv)
- Skapa nya och fler aktiviteter för våra medlemmar och deltagare och därmed bidra till folkhälsa och livsglädje.
- Rekrytera, välkomna och behålla medlemmar, så att vi blir en starkare röst, en positiv kraft, och dessutom en mer attraktiv förening med starkare ekonomi.
- Vi verkar för en tillgänglig friluftsmiljö i Region Mitt.
- Löpande utveckla vår verksamhet.





## Regionens uppdrag

Regionstyrelsens (regionens) ansvar (från Friluftsrämjandets stadgar 8.3.2) är att:

- Ansvara för stöd och samordning av ledarutbildning i regionen i samarbete med utbildningsteam och riksorganisationen.
- Verka för och följa upp Friluftsrämjandets vision och mål utifrån regionala medel och förutsättningar.
- Skapa förutsättningar och stödja lokal verksamhetsutveckling i regionen bland annat med hjälp av verksamhetsutvecklare.
- Söka bidrag och besluta om hur de regionala och landstingsvisa bidragen används och utöva arbetsgivar- och arbetsledningsansvar.
- Skapa arbetsgrupper och nätverk för utveckling för regionens ledare och lokala verksamheter.
- Ansvara för och säkerställa kommunikation inom regionen.
- Marknadsföra Friluftsrämjandet och den regionala verksamheten i möjliga informationskanaler.
- Arbeta för att komplettera de lokala verksamheterna med andra medlemserbjudanden i regionen (t ex förmånliga erbjudanden på friluftsutrustning, boenden m.m.)
- Ansvara för och säkerställa det demokratiska arbetet i regionen.
- Till regionstämman föreslå ombud till Riksstämman/Årsstämma och Ungdomsstämman.
- Utse friluftsmiljö- och kommunikationsansvarig inom regionen (ideell eller anställd).
- Arrangera regionala verksamhetskonferenser och vid behov stödja arrangerandet av Riksorganisationens årliga stämmor samt Riksstämman.
- På uppdrag av Friluftsrämjandets riksorganisation ansvara för arbete med nationella frågor t.ex. specifikt verksamhetsutvecklingsansvar.
- Rapportera verksamhetsstatistik från regionen vid årliga stämmor och Riksstämmor (enligt överenskomna nyckeltal).
- Årligen före maj månads utgång sända in Verksamhetsberättelse, resultat- och balansräkning samt regionsstämmoprotokoll till riksorganisationens kontor.
- Samverka med högskolor och organisationer, myndigheter och företag som kan vara till gagn för Friluftsrämjandets verksamhet.
- I övrigt verkställa och följa upp fattade beslut av regionstämman och vad Riksstämman/Årsstämmans beslutat angående regionen.

## VERKSAMHETEN

### UTBILDNINGSTEAM OCH ARBETSGRUPPER

Inom Region Mitt finns det under 2018 fem olika utbildningsteam samt ett uppstartat nätverk för unga. Det finns också en ambition att stärka regionens möjligheter till engagemang gällande friluftsmiljöfrågor.

#### Barn

Detta är ett litet team med tre kursledare, varav två har varit med länge. Teamet har en fysisk träff om året och kommer under 2018 erbjuda två utbildningar. En av dessa kursledare sitter också med i Samordningsgrupp Barn, detta har gett resultat i ökade samarbeten och mer energi. Teamet kommer också utökas med en tjej till som går kursledarkursen senare i vår.

#### Friluftsmiljö

Friluftsmiljö är en förutsättning för vår verksamhet. Att naturen via allemansrätten är tillgänglig på både kort och lång sikt är avgörande för det rörliga friluftslivet. Som friluftsförbundet har vi flera uppdrag, ett av dem är att verka för att friluftslivets intressen väger lika tungt i samhällsplaneringen som andra intressen. Ett annat är att utveckla individer genom att öka deras känsla för naturvärden, hänsyn, omdöme och personligt ansvarstagande i förhållande till naturen.

Genom att delta i samhällsdebatten, svara på remisser och knyta kontakter med myndigheter och organisationer ökar vi förståelsen för friluftsmiljöns värden.

Under 2018 är planen att börja arbeta med frågan genom repr. i friluftsmiljöråd, Anders Bussqvist, bosatt i Östersund.

#### Kajak

Kajakteamet består just nu av en person som är viktig för oss att ha kvar. Vi har som mål att kunna utbilda i alla fall en kajakledare under 2018 för att förstärka teamet och kunna erbjuda kurser i Regionen.

#### Långfärdsskridsko

Vårt utbildningsteam inom långfärdsskridsko består av fyra kursledare. Målet är att hålla en utbildning per år. Teamet har behov av att rekrytera yngre kursledare på grund av medelåldern i teamet i en överlappning, för att inte gå miste om all kunskap som nuvarande kursledarna besitter.

#### MTB

Vårt utbildningsteam Mountainbike består av två personer. De kommer under våren genomföra en utbildning. Under 2018 kommer det att ske en samverkan mellan riks och region kring MTB, samverkan drivs på av att Friluftsrådet på riksnivå genomför projekt Äventyrscyckling som

handlar om ledarledd cykling med barn. Riksprojektet kommer att ha möjlighet att 2018 stötta utbildningen av kursledare och även arbetet att i nästa steg subventionera ledarutbildning i regionen till nytta för lokalavdelningarna.

## Alpint

Vårt alpina team är det största teamet och består av cirka 15 personer i olika åldrar. De träffas fysiskt varje år i Vemdalen när hela Skidsverige samlas, i övrigt är det telefon- och mailkontakt. Vårt utbildningsteam har länge efterfrågat samarbete med andra team och vi har påbörjat både samtal och lite praktiska tester på detta för att öka effektiviteten, kunna erbjuda kompletterande kurser på fler ställen etc.

Utbildningarna som genomförs sker framförallt v. 2 i Vemdalen, men vi har också utbildning i Njurunda på hemmaplan och med Realgymnasiet v. 11 varje år. Kursledarna turas om att ansvara för dessa kurser för att hålla sig uppdaterade och ha rätt kunskaper men också för att utbyta erfarenheter och jobba med andra. Det alpina teamet växer för varje år. Detta är också vårt utbildningsteam med yngst medelålder.

## Ung

Målgruppen Ung definieras utifrån ålder 13 till 25 år. Att arbeta särskilt med ungdomsfrågor är viktigt för alla generationsövergripande organisationer som vill fortsätta att leva och frodas i framtiden. Att även unga känner sig välkomna i verksamheten är därför angeläget på alla nivåer inom Friluftsförbundet.

Det finns fortfarande många utmaningar att jobba med för att Friluftsförbundet ska locka och behålla fler ungdomsmedlemmar. Målet är att Friluftsförbundet ska ses som en naturlig organisation även för unga, att fler unga stannar kvar som medlemmar och nya ungdomsmedlemmar kan ansluta, vilket också synkar med målet 2020 att få fler medlemmar i åldern 13–25.

Regionen har en representant i samordningsgrupp ung, vars uppgift är att tillsammans med regionerna lyfta fram unga ledarförebilder inom olika grenar, sprida goda exempel på lokalavdelningar där till exempel övergången funkar bra mellan friluftssare och TVM och att synliggöra ungdomsverksamheten inom Freeskiers, Naturparkour och andra verksamheter med särskild inriktning gentemot unga. Det finns också ett pågående arbete inriktat på att skapa fler aktiviteter för unga, där vuxna ledare för olika grenar kan bli involverade. 2018 har TVM 60-årsjubileum.

## MEDLEMSANTAL

### Medlemsutveckling

Inom Friluftsförbundet i Region Mitt är vi totalt 7 400 medlemmar (september 2017). De är fördelade inom följande medlemskategorier:

- 37 procent av våra medlemmar är barn.
- 10,5 procent av våra medlemmar är ungdomar.
- 52,5 procent av våra medlemmar är vuxna.
- I Region Mitt finns 1 116 familjemedlemskap och 36 procent av det totala antalet medlemmar i Region Mitt är familjemedlemmar.
- De flesta medlemmarna tillhör följande lokalavdelningar: Västerås, Gagnef, Sundsvall, Falun, Mora-Orsa, Hudiksvall samt Frösön.

Medlemsantalet per den 30 september visar på ett medlemstapp sedan samma datum föregående år (-48 medlemmar). Men sedan hösten 2017 noterar regionen en positiv medlemsutveckling. Medlemsantalet per den 31 december 2017 är 6 370 jämfört med 5 745 vid samma datum 2016. Detta motsvarar en ökning med 10,8 procent.

När vi kikar över årsskiftet fram till den 31 januari 2018 är medlemsantalet 6 820 jämfört med 6 322 medlemmar vid motsvarande datum 2017, detta är en ökning med 7,9 procent.

Vi vill bli fler inom Friluftsförbundet i Region Mitt och siktet för 2018 är en 4-procentig ökning till 7 700 medlemmar till medlemsårets slut (30 sept).

Fler medlemmar som är aktiva i våra aktiviteter och i föreningen ger många positiva effekter, det ger bland annat fler deltagare i lokala aktiviteter (och därmed möjlighet att utöka det samlade aktivitetsutbudet). Vi tycker det är viktigt att behålla våra befintliga medlemmar samtidigt som vi vill se en ökning och nya medlemmar.

Det ger också fler ambassadörer för Friluftsförbundet och i sin tur en starkare röst både lokalt och nationellt, bredare rekryteringsbas för ledare och förtroendevalda, och det stärker även vår ekonomi genom medlemsavgifter och bidrag. Vårt mål är därför att sammantaget öka det totala antalet medlemmar med särskilt fokus på att ytterligare öka antalet ungdomar och familjemedlemskap.

## KURSLEDARE OCH UTBILDNINGSORGANISATION

Regionens uppdrag att genomföra ledarutbildningar sker genom de olika utbildningsteam.

I Region Mitt finns flera olika utbildningsteam varav de flesta är ganska små med drivna kursledare. Verksamhetsutvecklaren är länken mellan utbildningsteam och regionstyrelsen. Våra utbildningsteam tar fram ett budgetförslag för sitt team som presenteras för regionstyrelsen, detta sker senast den 1 november varje år.

Regionstyrelsen har yttersta ansvar för utbildningsteam och kommer under 2018 att se över rutiner och rapporteringar för att kvalitetssäkra och se till att vi efterlever styrdokumentet.

Utbildningarna administreras av regionkontoret och avgifterna för utbildningarna räknas fram utifrån en kostnadsbudget för varje utbildning, med målet att hålla så låga avgifter som möjligt i syfte att underlätta för lokalavdelningarna att kunna utbilda fler ledare.

Arvoden till kursledare är även det enhetligt för samtliga utbildningsteam och är nu 500 kr och vi ligger med detta nu på samma nivå som i alla fall två andra regioner.

Region Mitt har som mål att under 2018 utbilda fler ledare inom följande verksamheter:

Alpina 16, MTB 8 ledare, Långfärdsskridsko 11 ledare, Barn 20 ledare, Let's Get Out 20 ledare, Skogsmulle i förskolan 15 ledare, Naturparkour 10 ledare.

Målet för 2018 är också att utbilda fem nya kursledare, framförallt inom barn, MTB och kajak.

## UTVECKLINGSVERKSAMHET OCH PROJEKT

### Allmänt om utvecklingsarbetets inriktning under 2018

Inom Friluftsförbundet nationellt bedrivs olika former av särskilda utvecklingsåtgärder, för att lyfta fram vissa områden lite extra. Ett av dessa är inriktat på Naturparkour och drivs i samverkan med Gymnastikförbundet. Syftet är att föra in Naturparkour som en ny form av friluftsverksamhet inom Friluftsförbundet, med målet att locka fler unga och nya grupper till ett aktivt friluftsliv.

Ett annat viktigt utvecklingsområde, som just nu fokuseras särskilt på, är verksamhet riktad till förskolan. Tanken är att genom detta möjliggöra för ännu fler barn att få del av naturvistelse och utomhuspedagogik, genom att sprida det nya konceptet Skogsmulle i förskolan över hela landet.

Region Mitt arbetar utifrån den regionala nivån, för att stärka det samlade utvecklingsarbetet inom Friluftsförbundet, genom särskild satsning tillsammans med riksorganisationen på Naturparkour samt även när det gäller utvecklingen av Skogsmulle i förskolan, i syfte att fler barn ska få möjlighet till naturupplevelser och utomhusvistelse.

Utöver detta har Region Mitt också tagit ett eget initiativ till en särskild satsning, för att engagera fler unga ledare med olika bakgrund. Projektet går under namnet *Lets Get Out*. Tanken är att erfarenhet från verksamheten inom pilotprojektet i Region Mitt i nästa skede även ska kunna spridas vidare till övriga landet.

## Let's Get Out

**Projekt Let's Get Out** vill öka barn och ungdomars möjligheter i livet och som ledare ge dem verktyg för att kunna göra det på bästa sätt. Genom detta ökar också mångfald och integration. Med naturen och ledarskap som redskap vill vi utbilda och stärka barn och ungdomar med olika kulturell bakgrund. Vi vill skapa en självförsörjande process där dessa barn och ungdomar blir ledare och förebilder för många andra barn och ungdomar, inte minst i socioekonomiskt utsatta områden, där unga kanske annars inte skulle få en möjlighet som denna. De unga ledarna blir de broar vi behöver för att nå de många isolerade öar av människor med olika bakgrund som vi inte riktigt når idag. Vi kan starta en fläta av samarbete över gränser tillsammans – där var och en är med på sina villkor.

De första mångkulturella unga ledarna utbildades i ett pilotstudie som startade 2015–2016 med stöd från Solstickan och ihop med olika samarbetspartners. Under 2018 är målsättningen att **Let's get out** ska kunna utvecklas till ett projekt i full skala, där ett större antal unga ledare deltar. Omfattningen på satsningen av projektet beror på inkommande externa medel.

## Friluftsförmedlingen i förskolan

Skogsmulle i förskolan bygger på Friluftsförmedlingens verksamhet Knopp, Knytte och Mulle och bedrivs i förskolor. Skogsmulle i förskolan har funnits i många år men fick sin nuvarande form genom att ett omtag gjordes 2013. Detta är också en av grundfaktorerna till Friluftsförmedlingens samlade medlemstillväxt de senaste åren.

Förskolorna tecknar nu avtal med Friluftsförmedlingens riksorganisation, där förskolorna förbinder sig att se till att pedagogerna genomgår Friluftsförmedlingens utbildning och särskilda fortbildningar. Under 2017 startades arbetet med Skogsmulle i förskolan upp i Region Mitt och detta arbete fortsätter 2018. Den första regionala Skogsmulle i förskolan-utbildningen hålls i Hudiksvall i april 2018 tillsammans med inlånade kursledare från Region Syd och Öst. Under våren är det parallellt fokus att hitta ytterligare kursledare samt att skapa en struktur för fortsatt marknadsföring och genomförande av Skogsmulle i förskolan-utbildningar hösten 2018 och framåt.

## Naturparkour

I februari genomfördes en Naturparkourledarutbildning i Sundsvall med en handfull deltagare. Denna utbildning kommer att följas av flera framöver, och vi kommer också att samverka med naturparkour genom Let's Get Out.

Parkour är ett uttryck för konsten att röra sig. Budskapet är att allt är möjligt och hindren är till för att övervinnas. Friluftsförmedlingen bedriver på riksnivå ett särskilt utvecklingsprojekt inriktat på Naturparkour med medel från Allmänna arvsfonden.

## SAMVERKAN

### Allmänt

Det pågår generellt ett ökat aktivt arbete inom Region Mitt för att öka samverkan med andra ideella organisationer och övriga aktörer på såväl lokal som regional nivå. Samarbetspartners i samband med projekt Let's Get Out. Ledare har till exempel varit Borlänge kommun, Landstinget Dalarna, Region Jämtland-Härjedalen, Studieförbundet och Åre kommun.

### Studieförbundet

En viktig samarbetspart, där Region Mitt arbetar för att öka samverkan ytterligare, är Studieförbundet. Här har det knutits ett nära samarbete på regional nivå och det är fortsatt viktigt att under 2018 också fortsätta arbetet för att knyta närmare samverkan mellan olika lokalavdelningar och Studieförbundet. Här behövs det lyftas fram goda exempel, så fler av Friluftsförbundets lokalavdelningar förstår att de har mycket att själva vinna på att samverka med sitt eget studieförbund.

### Länsförsäkringar

Även när det gäller Länsförsäkringar har det skapats ett närmare samarbete, bland annat i Dalarna och Jämtland-Härjedalen. Detta samarbete kommer fortsätta utvecklas 2018, exempelvis kring olika arrangemang, där Länsförsäkringar kan finnas med och även bidra till finansieringen.

### Länsstyrelser

Region Mitt har verksamhet i fem olika län: Västmanland, Dalarna, Gävleborg, Västernorrland och Jämtland. Samverkan med de olika Länsstyrelserna inom regionen kommer under året att fördjupas i och med att det från och med 2017, nu på grund av en ökad statlig satsning på friluftsliv, också kommer att finnas särskilda friluftsstrategier anställda på alla länsstyrelser naturvårdsenheter. Det innebär att arbetet vid sidan av remisser och mer formella kontakter även kommer att innefatta mer utvecklande verksamhet. Den nationella Tankesmedjan för friluftsliv som Naturvårdsverket årligen arrangerar kommer genom detta exempelvis att kunna kompletteras av nya regionala tankesmedjor, där Friluftsförbundet kommer att kunna spela en viktig roll.

### Landsting/regioner

Region Mitt får även årligt stöd för sin verksamhet från de olika landstingen som finns inom regionens geografiska område. Det pågår på många håll just nu en sammanslagning av landsting och regionförbund runt om i landet, vilket leder till att de gamla landstingen försvinner i sin nuvarande form och istället uppgår i en ny gemensam större landstingskommunal regionorganisation. Denna förändring medför också att det öppnas nya möjligheter för regionalt stöd, för exempelvis folkhälsoorganisationer. Friluftsförbundet Region Mitt kommer under 2018

att kartlägga dessa bidragsmöjligheter inom de nya regionerna, i syfte att försöka öka stödet för vår verksamhet för livsglädje och folkhälsa.

## KOMMUNIKATION

### Allmänt

Vår kommunikation i Friluftsrämjandet i Region Mitt syftar ytterst till att stödja våra målsättningar om att stärka ledarskapet, attrahera fler medlemmar och verka för fler aktiviteter/aktivitetstimmar, och för att bidra till att stärka attraktiviteten och kännedomen om varumärket Friluftsrämjandet. Vi vet att det vi gör lokalt/regionalt påverkar både vår position lokalt/regionalt och också för hela organisationen och varumärket Friluftsrämjandet. Riks håller i nationella budskap som går i nationella kanaler, men Region Mitt och dess lokalavdelningar bidrar med innehåll, kunskap och spridning.

2018 vill vi inom Friluftsrämjandet i Region Mitt arbeta aktivt för att stärka vår kommunikation.

- Vi ska under året uppdatera styrdokument för vårt interna och externa kommunikationsarbete som handlar om allt från regional kommunikationsstrategi och regionala kommunikationsmål till att utarbeta rutiner för hur vi kan planera, genomföra och utvärdera olika kommunikationsinsatser.
- Vi ska hjälpa lokalföreningarna att stärka och utveckla sitt kommunikationsarbete på webben och i sociala medier.
- Vi ska utveckla arbetet med det digitala nyhetsbrevet Dra åt skogen och se över möjligheten att också arbeta med ett riktat nyhetsbrev mot lokalavdelningarnas styrelser.
- I det externa kommunikationsarbetet ska vi arbeta mer proaktivt med PR på regional nivå och genom att stötta lokalavdelningarna i sitt PR-arbete lokalt.

### Kommunikation och varumärke

Vår kommunikation i Friluftsrämjandet i Region Mitt syftar ytterst till att stödja våra målsättningar om att stärka ledarskapet, attrahera fler medlemmar och verka för fler aktiviteter/aktivitetstimmar, och för att bidra till att stärka attraktiviteten och kännedomen om varumärket Friluftsrämjandet. Vi vet att det vi gör lokalt/regionalt påverkar både vår position lokalt/regionalt och också för hela organisationen och varumärket Friluftsrämjandet. Riks håller i nationella budskap som går i nationella kanaler, men Region Mitt och dess lokalavdelningar bidrar med innehåll, kunskap och spridning.

2018 vill vi inom Friluftsrämjandet i Region Mitt arbeta aktivt för att stärka vår kommunikation.

- Vi ska under året uppdatera styrdokument för vårt interna och externa kommunikationsarbete som handlar om allt från regional kommunikationsstrategi och



regionala kommunikationsmål till att utarbeta rutiner för hur vi kan planera, genomföra och utvärdera olika kommunikationsinsatser.

- Vi ska hjälpa lokalföreningarna att stärka och utveckla sitt kommunikationsarbete på webben och i sociala medier.
- Vi ska utveckla arbetet med det digitala nyhetsbrevet Dra åt skogen och se över möjligheten att också arbeta med ett riktat nyhetsbrev mot lokalavdelningarnas styrelser.
- I det externa kommunikationsarbetet ska vi arbeta mer proaktivt med PR på regional nivå och genom att stötta lokalavdelningarna i sitt PR-arbete lokalt.

Det kommer vi att göra genom att:

- Region Mitts kommunikatör reviderar 2017 års inventering av lokalavdelningarnas närvaro på [www.friluftsfremjandet.se](http://www.friluftsfremjandet.se) och i sociala medier och uppdaterar sedan befintlig handlingsplan för att stärka och utveckla kommunikationen i lokalavdelningarnas och regionens egna digitala kanaler.
- Genom konceptet ” Väska din kommunikation” erbjuder regionen nätverksträffar med fokus på kommunikation. Under 2018 genomförs en träff i Sundsvall den 27 januari samt en träff i samband med regionstämman i Falun i april. Om det finns intresse genomförs ytterligare en träff under hösten 2018 i regionen.
- Utifrån 2017 års inventeringar och arbete med kommunikation ska det i början av 2018 tas fram en regional kommunikationsstrategi med tillhörande kommunikationsplan.
- Uppdatera sänd- och kontaktlistor till journalister och redaktioner att ha som utgångspunkt för vidare arbete med regional/lokal media.
- Fortsätta utveckla fram rutiner för mediebevakning och uppföljning av statistik kring räckvidd för digitalt nyhetsbrev, besök på hemsidor, gilla och dela i sociala medier etc.
- Arbeta aktivt med kommunikationsinsatser kring de större projekt och event som pågår i regionen 2018.
- Fortsätta att utveckla digitala nyhetsbrevet Dra åt skogen. Arbetet säkerställs genom en fastställd utgivningsplan och ett processorienterat redaktionellt arbete. Under 2018 kommer det om behov finns även gå ut ett nyhetsbrev till lokalavdelningarnas styrelser.

## **EKONOMI/ADMINISTRATION – RESURSER OCH STÖD**

### **ADMINISTRATION**

Regionkontoret för Region Öst och Mitt ska underlätta för regionen att säkerställa verksamhetsplanen och dess ambitioner.

Det samlade administrativa arbetet kommer att fortsätta utvecklas under året, med målet att serva båda regionerna. Regionkontoret är placerat i Jönköping där en kontorschef, en kommunikatör och en utbildningssamordnare arbetar. Regionerna har varsin anställd Regionsutvecklare som arbetsleds ifrån varje enskild region, men med en gemensam styrgrupp, bestående av 2 representanter från varje region. Regionerna har under 2018 pågående utvecklingsprojekt, även dessa projekt har varsin anställd projektledare.

## EKONOMI

Regionens viktigaste ekonomiska styrverktyg är budget, inklusive resultat och balansräkning. Vi ska verka för en balanserad ekonomi. Vår vision är att vara en icke-vinstdrivande organisation som finansieras genom vår ideella kärnverksamhet och genom bidrag.

2018 års budgetförslag är kopplat till årets verksamhetsplan och den planerade verksamheten som består av förvaltning och vidareutveckling av ordinarie verksamhet.

För 2018 har Friluftsförbundet Region Mitt budgeterat med en omsättning på 2 823 tkr (2017: 2 281 tkr). Resultatet beräknas landa på 0,8 tkr (2017: -46 tkr).

Vår basverksamhet är:

- Löpande ekonomiarbete.
- Budget, prognos och rapportering.
- Årsredovisning och revision.
- Lön och tidrapportering.
- Fakturahantering.
- Administration av kostnader för kursverksamhet.

Region Mitt köper viss del av ekonomihanteringen av Smålandsidrottens servicebolag.

Våra stora intäktskällor är regionala bidrag/landstingsbidrag, medlemsavgifter och externa projektmedel från Arvsfonden och sponsorer.

## DEMOKRATI

### ÅRSMÖTE

Regionstämman hålls den 21 april 2018 i Falun. Regionstämman är regionens högsta beslutande organ och en del av att säkerställa den demokratiska processen. Här utses styrelse och representation till riks och årsstämma. Huvudsyftet med de årliga stämmorna är att stämma av våra gemensamma mål och medel samt följa upp föregående stämmas beslut. Verksamhetsberättelse med ekonomisk redovisning är en viktig del av avstämningen.

### STYRELSEMÖTEN OCH STYRELSEN

Styrelsen genomför möten en gång varje månad, utom i juli, via telefon. Två gånger om året planerar styrelsen också för att träffas fysiskt.

Kontakt detaljer till styrelsen och övriga förtroendevalda finns på vår webbplats:  
[www.friluftsfremjandet.se/mitt](http://www.friluftsfremjandet.se/mitt)

*Vi ser fram emot ett spännande 2018 och hoppas att vi ses ute i friluftslivet!*

## BIDRAGSGIVARE OCH SAMARBETSPARTNERS

Friluftsförbundet Region Mitt har ett starkt stöd i ett antal långsiktiga samarbetspartner. Det handlar om ekonomiskt stöd i en del fall liksom samarbete i gemensamma frågor, kommunikation, nätverk och kompetensutbyte.

Studieförbundet är Friluftsförbundets studieförbund. Under 2017-2019 driver och genomför Friluftsförbundet satsningen Let's Get Out genom stöd av medel från Arvsfonden.

För mer information om samarbetspartner och sponsorer kring Let's Get Out, besök webben [www.friluftsförbundet.se/letsgetout](http://www.friluftsförbundet.se/letsgetout)

